

ERVARINGSDESKUNDIGE OF CO-ONDERZOEKER?

Ervaringsdeskundige

Co-onderzoeker

RESEARCHDAG 2026
ASSOCIATIE VAN ACADEMISCHE WERKPLAATSEN VB

Workshop

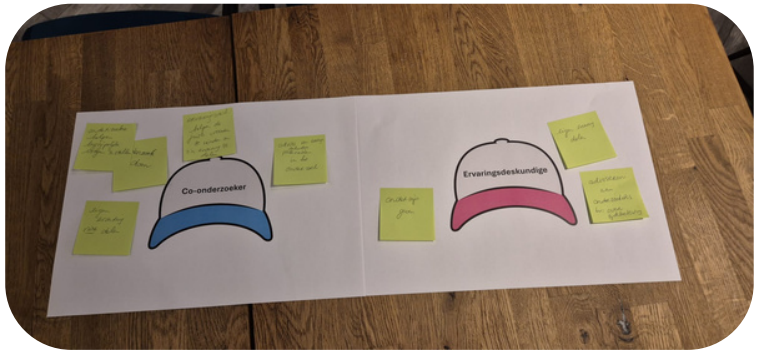
Inclusief onderzoek

Op de **Researchdag** komen alle academische werkplaatsen VB samen om van elkaar te leren.

Bij de workshop Inclusief onderzoek gingen we met elkaar in gesprek met behulp van **2 opdrachten**:

1. Bespreken **welke taak** bij welke rol hoort; **ervaringsdeskundige** of **co-onderzoeker**
2. Deep dive over het **samenwerken** met (co-)onderzoekers en ervaringsdeskundigen, met een casus over **interviewen**.

Hieronder staan de resultaten.
Kijk op de volgende pagina's voor de notulen

1. Verschillen?

- De petten zijn **niet verschillend**. Je werkt **gelijkwaardig** mee aan onderzoek.
- De rollen lopen soms door elkaar. Je **wisselt tussen taken**; soms is het goed om eigen ervaringen in te brengen, en soms zijn onderzoeksvaardigheden nodig.
- Het inbrengen van eigen ervaringen bij afname interviews kan ook **bijdragen** aan het gesprek.
- Beide rollen denken mee over **toegankelijkheid**.
- Ervaringsdeskundigen hebben door hun afstand tot het onderzoek een **frisse blik**.

Anneke (co-onderzoeker)

“Als co-onderzoeker deel je niet je ervaringen, maar help je degene die geïnterviewd wordt”.

2. Wat helpt in de samenwerking?

- Een **goede voorbereiding** is belangrijk. Dit kan bijvoorbeeld met een proef-interview (pilot).
- Neem **genoeg tijd** voor voorbereiding en uitvoering.
- Bij deelname aan onderzoek is **nazorg** is heel belangrijk. Deze persoon moet onafhankelijk zijn omdat je soms over privé dingen wilt praten.
- Laat ervaringsdeskundigen/co-onderzoekers **zelf kiezen** over welke **onderwerpen** ze meedenken.

Notulen

Researchdag Academische Werkplaatsen Verstandelijke Beperking, donderdag 4 juni 2026 - Workshop Inclusief onderzoek

Door: Michelle Baars, Anneke van der Cruijssen (Sterker op eigen benen) en Hille Voss (Ben Sajet)

Wie deden er mee aan de workshop?

We zitten bij elkaar met ongeveer 20 co-onderzoekers, onderzoekers, ervaringsdeskundigen en onderzoeksmedewerkers.

Waar gaat de workshop over?

Aan het onderzoek van de Academische werkplaatsen werken co-onderzoekers en ervaringsdeskundigen mee. In de workshop praten we eerst over welke taken horen bij ervaringsdeskundigen en welke taken horen bij co-onderzoekers. We werken in groepjes. Op grote vellen papier schrijven we onder een getekende pet van co-onderzoekers en een andere pet voor ervaringsdeskundigen aan welke taken we denken.

Daarna volgt een casus over het doen van een interview door een co-onderzoeker en onderzoeker.

Hoe denken de deelnemers over de taken van co-onderzoekers en ervaringsdeskundigen?

Een paar dingen komen naar voren:

- Direct aan het begin wordt opgemerkt dat de twee petten voor (het onderscheid tussen) co-onderzoeker en ervaringsdeskundige niet kloppen, ze zijn niet verschillend. Je werkt als gelijkwaardige mee aan het onderzoek. Om als co-onderzoeker mee te werken moet je andere ervaringen hebben, dus misschien kan 'de pet' co-onderzoeker wel helemaal weg?
- Een aantal co-onderzoekers/ervaringsdeskundigen zeggen dat zij ook wisselen tussen de verschillende taken; soms is het goed om de eigen ervaringen in te brengen, en soms zijn onderzoeksvaardigheden nodig.
- Het onderwerp toegankelijkheid is belangrijk in inclusief onderzoek, bijvoorbeeld in het openbaar vervoer en in gebouwen. Over dit onderwerp kan je als co-onderzoeker en als ervaringsdeskundige bijdragen.
- De taken en rollen van co-onderzoekers en ervaringsdeskundigen lopen soms door elkaar heen. Het wisselt ook hoe je het noemt. Soms werken ervaringsdeskundigen als adviseur, maar ze worden dan geen co-onderzoeker genoemd.
- Er wordt ook gezegd dat je als co-onderzoeker kan leren van een ervaringsdeskundige. Soms 'zit je er teveel in' als co-onderzoeker of 'heb je de taal van het onderzoek geleerd' en kan een ervaringsdeskundige helpen om meer afstand te nemen en het met een frisse blik te bekijken.
- Als co-onderzoeker of ervaringsdeskundige kan je in een interview ook bijdragen door vanuit je eigen ervaringen vragen te verduidelijken. Dat kan juist zorgen voor empathie en herkenning, en dan kan het gesprek juist meer loskomen en kan er meer gezegd worden.
- De deelnemers lijken het erover eens dat een goede voorbereiding van het samenwerken aan onderzoek heel belangrijk is.

Wat vinden deelnemers van het samenwerken tussen co-onderzoekers en ervaringsdeskundigen?

- Toelichting Hille: Het is soms spannend en ongemakkelijk om samen te werken; wie doet waar aan mee en wat doet dit met de kwaliteit van het onderzoek? Wordt daar met elkaar over gepraat? Een voorbeeld is wanneer tijdens interviews de onderzoeker merkt dat de co-onderzoeker vanuit ervaring teveel informatie wil delen, het interview loopt daardoor niet zoals afgesproken omdat er afgeweken wordt of vragen overgeslagen worden. Hoe ga je hiermee om?
- Anneke heeft ervaring met dit voorbeeld: “Als co-onderzoeker deel je niet je ervaringen, maar help je degene die geïnterviewd wordt”.
- Een onderzoeker vertelt dat het helpt om eerst een proef-interview te doen waarin je als co-onderzoeker je ervaringen mag delen. In het echte interview kunnen co-onderzoekers dan helpen om de ervaringen van anderen te bevragen.
- Ook de andere deelnemers zijn het ermee eens dat een pilot, zoals een proef interview, belangrijk is. Dan weet je beter wat je taken zijn in het onderzoek. Daarbij hoort er dan ook genoeg tijd te zijn om het onderzoek voor te bereiden en uit te voeren.
- De deelnemers praten daarna over hoe belangrijk nazorg is, dat betekent dat er na een interview of onderzoek tijd en gelegenheid is om na te praten als je dat wilt. Bijvoorbeeld over dingen die tijdens het interview zijn gezegd. Soms zijn dit dingen waar je niet met je begeleider of familie over wil praten, omdat ze privé zijn. Het is dus ook belangrijk dat je met iemand kan praten die onafhankelijk is, die niet bij je familie of begeleiders hoort en die niet verder vertelt waar je over praat.
- Ten slotte gaat het ook nog over bij welke onderzoeken, over welke onderwerpen, ervaringsdeskundigen en co-onderzoekers betrokken worden. Sommige co-onderzoekers werken aan meerdere onderzoeken tegelijk. Binnen de organisatie wordt gekeken wie bij welk onderzoek past. Als ervaringsdeskundige geef je soms ook advies over een onderwerp waarover je niet zoveel ervaring hebt.

Ga voor meer informatie over de onderzoeken van Ben Sajet naar www.bensajetcentrum.nl

Ga voor begrijpelijke samenvattingen van verschillende onderzoeken van Sterker op eigen benen naar www.gezondsterker.nl

